

Vonyarcvashegy Nagyközség Polgármestere
8 3 1 4 Vonyarcvashegy, Kossuth Lajos u. 42.
☎: 83/348-033, 83/348-083 fax: 83/548-021

Usz: 417-2/2016.

Előterjesztés

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete
2016. május 26-ai soros ülésére

Tárgy: A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatója a 2015. évi tevékenységről

Tisztelt Képviselő-testület!

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete 146/2015. (XII. 17.) sz. képviselő-testületi határozatában döntött arról, hogy 2016/I. félévi munkatervében napirendre tűzi a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2015. évi tevékenységről szóló tájékoztatóját.

Vass László intézményvezető által küldött szakmai beszámoló az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat beszámolóját megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Vonyarcvashegy, 2016. május 19.

Péter Károly
polgármester

Vonyarcvashegy Nagyközség Polgármestere
Zala megye
Vonyarcvashegy

Határozati javaslat

...../2016. (V. 26.) sz. képviselő-testületi határozat

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta „A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatója a 2015. évi tevékenységről” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta és az előterjesztés mellékletét képező írásos, szakmai beszámolóban foglaltak alapján elfogadta a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2015. évi tevékenységéről szóló beszámolót.

Határidő: azonnal

Felelős: Péter Károly polgármester

Szakmai Beszámoló

**Zalaszántói Családsegítő és
Gyermekjóléti Szolgálat**

Vonyarcvashegy

2015. év

**Készítette:
Vass László
Intézményvezető
Családsegítő**

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselőtestület!

A Zalaszentőrsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetőjeként előterjesztem beszámolómat az intézmény 2015. évi tevékenységének tapasztalatairól.

„Családsegítő és Gyermekjóléti szolgáltatás esetén az ellátási terület 2015- ben:”

A Családsegítés és Gyermekjóléti Szolgáltatás szakfeladat tekintetében a Társulást alkotó települések közigazgatási területe: Balatongyörök, Felsőpáhok, Gyenesdiás, Karmacs, Rezi, Vállus, Várvolgy, Vonyarcvashegy, Vindornya, Vindornyalak, és Zalaszentőrsi település.

A Szolgálat által ellátandó alapfeladat:

- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Családsegítés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. Törvény

- 39. §-ában meghatározott gyermekjóléti szolgáltatás,
- 40. §-ában meghatározott gyermekjóléti szolgálat feladatainak ellátása.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény

- 64. §-ában meghatározott családsegítés,

A **Családsegítő Szolgálat** szociális alapszolgáltatásokat nyújtó szociális szolgáltató, amely családsegítés keretében a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások körében **Gyermekjóléti Szolgáltatás** biztosításával hozzájárul a gyermek testi, érzelmi, értelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez, valamint a kiemelt gyermek családjába való visszahelyezéséhez.

Az intézmény szakemberei családgondozói feladatokat látnak el, ellátásokat közvetítenek, és szervezési tevékenységet végeznek. Az intézmény szolgáltatásai térítésmentesek.

Személyi, tárgyi feltételek

Az intézmény dolgozóinak száma: 4 fő.

Ebből:

- 1 fő intézményvezető, családgondozó
- 3 fő családgondozó

Az intézmény Zalaszentőrsi Fő utca 3. szám alatti épülete - külön helyiségekkel - lehetővé teszi a bizalmas ügyfélfogadást, az iratanyagok szakfeladatonként történő áttekinthetőbb rendszerezését.

A körzet egyéb településein a családgondozók számára a fogadóórák lebonyolítására külön helyiségek állnak rendelkezésükre, illetve a hivatalok egyéb infrastrukturális eszközeit is igénybe vehetik.

Az intézmény tárgyi feltételei megfelelőek, a dolgozóknak a munkavégzéshez mobiltelefont is biztosít, a könnyebb elérhetőség miatt.

Az intézmény munkarendje

Hétfőtől- csütörtökig 7.30 órától - 16.00 óráig
Pénteken 7.30 órától - 13.30 óráig

A családgondozók a munkájuk során terepmunkát is végeztek, ezért számukra a munkavégzéshez biztosítani kellett a heti munkaidőkeretnek legalább a felét kötetlen munkaidő-beosztás keretében, a személyes segítő munka, illetve az adatgyűjtés helyszínen való elvégzéséhez. Az ellátási terület településein meghatározott napokon, és időpontokban az Intézmény fogadóórát biztosított, melynek idején bármely egyéni, családi, szociális, lelki probléma esetén a kliensek számára elérhetőek legyenek a családgondozók.

Gyermekjóléti Szolgáltatás

A Gyermekjóléti Szolgáltatás – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési – oktatási intézményekkel illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végzett. Tevékenysége körében folyamatosan figyelemmel kísérte a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, valamint feladatai közé tartozott a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.

Feladataink közé tartozott, hogy az ellátandó településeken minden gyermek és szülő megfelelően tájékozódjon a jogairól és az ellátásokról. Munkánk során igyekeztünk folyamatosan megjelenni a települések közéletében. Fontos volt számunkra, hogy a lakosság ismerje szolgálatunk munkáját, tevékenységét, hogy a problémáikkal tudjanak a szolgálatunkhoz fordulni.

Vonyarcvashegy településen a szakmai tevékenységet 2015 évben Simon Valéria családgondozó végezte.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2015. évi gondozási tevékenysége Vonyarcvashegy településen

Sor szám	Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Nevelésbe vett	Tanácsadás
			gyermekek száma/Fő			
1.	Összesen	0-2 év	-	-	-	
2.		3-5 év	-	-	-	
3.		6-13 év	-	1	-	
4.		14-17 év	1	-	-	
5.	Összesen(01-04. sorok)		1	1	-	8
6.	Családok száma		1	1	-	7

Gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége az intézmény ellátási területére vonatkozóan 2015. évben

Sor szám	Nem és kor		Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Nevelésbe vett	Tanácsadás
			gyermekek száma/Fő			
1.	Összesen	0-2 év	2	-	-	
2.		3-5 év	7	1	-	
3.		6-13 év	19	17	2	
4.		14-17 év	7	15	2	
5.	Összesen(01-04. sorok)		35	33	4	48
6.	Családok száma		17	20	2	44

A gyermekjóléti szolgálatunknál ellátott gyermekek száma az előző évhez képest jelentős eltérést nem mutat, ahhoz hasonló. Az alapellátásban szereplők száma csökkenést mutatott, míg a védelembe vettek, illetve a tanácsadottként megjelentek száma növekedett, a nevelésbe vettek száma nem változott.

A gyermek veszélyeztetettsége: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója személyes segítő kapcsolat keretében:

- támogatta a gyermeket az őt veszélyeztető körülmények elhárításában személyisége kedvező irányú fejlődésében,
- segítette a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében,
- kezdeményezte és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolta a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

A családgondozó az eset összes körülményeinek feltárása után mérlegelte, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető – e az önként igénybe vehető alapellátásokkal vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van – e szükség.

Abban az esetben, ha az alapellátás során a **gyermek vagy a család nem tanúsít együttműködő magatartást**, a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések közül javaslatot tehet a Gyámhivatalnak a gyermek védelembe vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére, nevelésbe vételére.

A nevelésbe vett gyermekek gyámjaival, a nevelőszülőkkel, valamint vérszerinti családjukkal a gyermekjóléti szolgálatnak kapcsolatot kell tartani, elősegítve a gyermek és szülei közötti kapcsolattartást. A szolgálatunk részéről a nevelésbe vett gyermekekkel a személyes kapcsolattartás fontos feladattá vált a gyermek gondozási helyén történő látogatással. A szülőket a tervszerű gondozás során megpróbáljuk alkalmassá tenni, hogy a gyermekek visszakerülhessenek vérszerinti családi környezetükbe. (utógondozás)

A szolgálatnak feladata az **utógondozás** biztosítása is. Az utógondozásra a nevelésbe vétel megszűnése után kerül sor – *elősegíti a gyermek családi környezetbe történő visszailleszkedését.*

Az év folyamán az alapellátásban gondozott gyermekünk kikerült Szolgálatunk rendszeréből. Középiskolába jár, ahonnan magatartásával, esetleges hiányzásaival kapcsolatban jelzés nem érkezett. A korábban a településre költözött problémás anya gyermekével az év folyamán elköltözött, így gyermekvédelmi intézkedést esetükben nem kezdeményeztünk.

A Gyermekjóléti Szolgáltató tevékenység a kezelt (elsődleges) probléma típusa szerint az adott településen és az intézmény ellátási területére vonatkozóan

Sorszám	Megnevezés	Vonyarcvashegy	Ellátási terület
		Kezelt problémák száma	Kezelt problémák száma
1	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	2	39
2	Gyermeknevelési	2	37
3	Gyermekintézménybe történő beilleszkedési nehézség	2	16
4	Magatartászavar, teljesítményzavar	2	39
5	Családi konfliktus	2	35
6	Szülők vagy a család életvitele	7	62
7	Szülői elhanyagolás	-	3
8	Családon belüli bántalmazás	-	4
9	Fogyatékoság, retardáció	1	6
10	Szenvedélybetegségek	-	4
11	Összesen (1-10. sorok)	18	245

Összességében elmondható, hogy az ellátási területünk településein az esetek többségében nem kizárólag egy veszélyfaktor adta a veszélyeztetettség alapját. A legfontosabb és legjellemzőbb veszélyfaktorok voltak: a szülők vagy család életvitele, gyermeknevelési, magatartási, iskolai teljesítménnyel összefüggő problémák, beilleszkedési nehézségek, iskolakerülés, anyagi problémák, konfliktusokkal terhelt kapcsolatok és a szülői elhanyagolás. Ezen faktorok oda-vissza kölcsönhatásban álltak, így gyakran több faktor együttes megléte alakította ki a veszélyeztetettség tényét. Egyre több esetben fordult elő családi konfliktus, a válófélben lévő szülők közötti viták, veszekedések, a bírósági döntésre várakozás okozta feszültségek, illetve a gyermekkel való

kapcsolattartási problémák, amely néhány esetben súlyosan veszélyeztették a gyermeket. A szülők a problémáikat a gyermek előtt próbálták rendezni, esetenként magát a gyermeket próbálták felhasználni, vélt vagy valós sérülmeik bizonyítására.

Egyre gyakrabban fordultak elő, már az általános iskolás gyermekek körében is a szülők által nem ellenőrzött internetezés, tv nézés okozta problémák, illetve a közösségi oldalakon gyermekek között kialakult konfliktusok, melyeket, részben az iskolában próbáltak rendezni.

A mentálisan sérülékeny szülők gyermekei állandó feszültséghelyzetben élnek, ezért szolgálatunk részéről elő kellett segíteni a stresszel való egészséges megküzdési formák kialakítását. Mindezt családlátogatások, fogadóórák keretében, illetve társszervekhez való továbbirányítással próbáltuk orvosolni.

A tárgyévben a gyermekek magatartásproblémái, a szülők gyermeknevelési nehézségei, pszichés problémái miatt rendszeresen **közvetítettük a gyermekeket más szolgáltatóhoz** (pl. nevelési tanácsadó, gyermekpszichiátria).

A tavalyi évben pszichológiai tanácsadást nem tudtunk biztosítani. Ennek részben az volt az oka, hogy a korábbi években megbízási szerződéssel foglalkoztatott szakember a feladatot vállalni nem tudta. A helyette szóba jöhető szakemberek viszont sokkal magasabb óradíjért vállalták volna a feladatot.

Több esetben érkezett iskolai jelzés az igazolatlan hiányzások magas száma miatt, amely komoly problémát okoz a 16. életévét betöltött gyermekek körében. Egy részről, mivel az igazolatlan hiányzások mellett, esetlegesen azok vélhető okaiként számtalan probléma merül fel a gyermekkel/családdal kapcsolatban, ami esetleg már a korábbiakban is fenn állt, de arra nem derült fény, nem jutott a tudomásunkra. Más részről a tankötelezettség korhatárának csökkentése miatt is, szinte bizonytalan helyzetbe került az érintett korosztály. Az előbbieket miatt az érintett gyermekek magatartását szinte lehetetlen pozitív irányba terelni, az esetleges korábbi hiányokat pótolni, és a szülők is tehetetlennek bizonyultak gyermekeikkel kapcsolatban.

A gyermekjóléti szolgálat egész éves munkájának nagyobb részét a veszélyeztetettség megelőzése, feltárása, valamint a meglévő veszélyeztetettség csökkentése és megszüntetése tette ki. A munka azért is nagyon összetett, mivel maga a veszélyeztetettség is komplex fogalom. Több tényező együttesen hozza létre.

Nagyon fontos, hogy a családgondozás önkéntes alapon történjen, mert csakis ebben az esetben várható el, hogy a családtagok aktívan részt vegyenek a gondozási terv megvalósításában. Ennek érdekében azonban meg kell nyerni a családtagokat a céloknak.

Az ellátási területünkön 5 fiataikorúval kapcsolatban érkezett jelzés szabálysértés, de Vonyarcvashegy tekintetében ilyen jellegű jelzés nem érkezett.

Az ellátási területen 2015. évben-válsághelyzetben levő várandós anya nem került a szolgálat látókörébe. (*várandós anya válsághelyzete*: olyan családi, környezeti, szociális, társadalmi helyzet vagy ezek következtében kialakult állapot, amely a várandós anya testi vagy lelki megrendülését, társadalmi ellehetetlenülését okozza, és ezáltal veszélyezteti a gyermek egészséges megszületését; ezen belül terhességét eltitkoló válsághelyzetben lévő várandós anya az a válsághelyzetben lévő várandós anya, aki nyilatkozata szerint állapotát környezete és hozzátartozói előtt titokban szándékozik tartani):

Ilyen eset előfordulásakor a gyermekjóléti szolgálat elsődleges célja a prevenció, azaz, hogy elkerülje a terhesség kapcsán felmerülő veszélyeztető tényezők megjelenését, mint pl. titkolózás, tagadás, egészségügyi ellátás megkerülése.

Segítő szakemberként fontos, hogy támogassuk a várandós anyákat és családjaikat. Támogassuk úgy, hogy ne kelljen eltitkolni terhességüket, esetleg bántani a magzatot, önmagukat. Közösén kell megtalálni azt a megoldást, amely egyaránt szolgálja az anyát, a születendő gyermeket és a társadalom érdekeit.

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége a tárgyévben az adott településen és az intézmény ellátási területére vonatkozóan

Sorszám	Megnevezés	Vonyarcvashegy	Szakmai tevékenységek száma Ellátási terület
1	Információnyújtás	7	465
2	Segítő beszélgetés	54	598
3	Tanácsadás	8	198
4	Hivatalos ügyekben való közreműködés	2	99
5	Családlátogatások száma	16	511
6	Közvetítés más szolgáltatásba	7	73
7	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	-	13
8	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	nevelésbe vétel/	1
9		Védelembe vétel	6
10	Elhelyezési értekezleten való részvétel	-	-
11	Konfliktuskezelés	-	1
12	Szakkamközi megbeszélés	6	42
13	Esetkonferencia	-	4
14	Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-	-
15	Adományozás	4	97
16	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	-	-
17	Összesen (1-16. sorok)	106	2108

A családlátogatások során a szülőket gyermeknevelési, életmód – és életvezetési tanácsokkal láttuk el, abból a célból, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését lehetővé teszi.

A kommunikáció fontos eszköze a munkavégzésnek, de nemcsak a kapcsolattartás eszköze, hanem gyakran a családon belüli konfliktusok melegágya is. Holott némi odafigyeléssel, empátiával a legtöbb probléma áthidalható lenne.

Megfigyelhető, hogy a gyermekek magatartási problémáinak oka felsőbb szinten, a család működési zavarában keresendő, vagyis a gyermek a családtagok közötti diszharmonikus kapcsolat tünetelhordozója.

A társadalmi - gazdasági nehézségek (munkanélküliség, megélhetési problémák, az említett idő hiánya) az ezzel együtt járó mindennapos feszültség egyre nagyobb terhet ró a szülőkre, amely miatt egyre nehezebben képesek a nyugodt családi légkör biztosítására. A szülői elhanyagolás (minőségi törődés, tartalmas foglalkozás hiánya) és a szülők- vagy a család életviteléből adódó problémák, gyermeknevelési problémák eredője legtöbb esetben az anyagi, megélhetéssel kapcsolatos probléma. A szolgálatunk által nyújtott gyermeknevelési tanácsadás szolgáltatást egyre több szülő veszi igénybe, akár egyszeri tanácsadás keretében is.

Gyermekjóléti Szolgáltatás 2015. évi szervező tevékenysége

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Ezért elengedhetetlen a társintézményekkel való rendszeres kapcsolattartás. Nagyon fontosnak tartjuk a jelzőrendszer megfelelő működését, mivel a segítségnyújtás feltétele az intézményekkel, szakemberekkel való szoros együttműködés, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a rendszeres és személyes konzultációkra, esetmegbeszélésekre, esetkonferenciákra, szakkamközi megbeszélésekre. A szakkamközi megbeszélések az ellátási területen a jogszabályi előírásoknak megfelelően megvalósultak.

Szükséges heti rendszerességgel a kapcsolattartás az intézmények vezetőivel, gyermekvédelmi szakembereivel ami Vonyarcvashegy településen is működött. A problémák összetettsége miatt megoldás is több esetben csak a különböző szakterületek együttműködése során valósulhat meg.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma a tárgyévben az adott településen és az intézmény ellátási területére vonatkozóan

Sorszám	Megnevezés	Küldött jelzések száma Vonyarcvashegy	Küldött jelzések száma ellátási terület
1	Egészségügyi szolgáltató	3	4
2	ebből védőnői jelzés	-	1
3	Szociális szolgálat	-	1
4	Napközbeni gyermek ellátást nyújtó	-	2
5	Közoktatási intézmény	-	29
6	Rendőrség	-	-
7	Ügyészség, bíróság	-	-
8	Pártfogó felügyelet	-	5
9	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-	-
10	Állampolgár	2	6
11	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-	3
12	Munkaügyi hatóság	-	-
13	Összesen	5	50

Az ellátási területünkön az észlelő- és jelzőrendszeri tagok együttműködése általában jónak, megfelelőnek mondható. A jelzőrendszeri tagok rendszeresen élnek jelzési kötelezettségükkel, törekednek arra, hogy eredményes munkát végezzenek és a kialakult problémákat mihamarabb orvosolni lehessen. A jelzőrendszer tagjaival való megfelelő együttműködés fontos feltétele a hatékony munkavégzésnek.

Nagyon fontos szerepe van a probléma megoldásban a jelzőrendszeri tagok időbeni információinak és a megoldásban való aktív közreműködésüknek. (A táblázat az írásban megküldött esetjelzések számát mutatja.) A munka során folyamatosan hangsúlyozzuk az írásban történő jelzések fontosságát, azok formai, tartalmi követelményeit, de ennek ellenére rendszeresen fordulnak elő problémák. Sajnos vannak jelzőrendszeri tagok, akik nem érzik a súlyát a jelzőrendszer fontosságának, ebből kifolyólag nem vesznek részt a szakmaközi megbeszéléseken, holott együttműködési kötelezettségüket a jogszabály is előírja.

A gyermekjóléti szolgálatnak a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet értelmében a -2016. évtől-minden év február 28-ig tanácskozást kell szervezni, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásosos tájékoztatóit figyelembe véve, átfogóan értékelésre kerül a jelzőrendszer éves működése. A tanácskozásra 2016. február 22. én került sor a Zalaszentőri Pethő kúriában. Az észlelő és jelzőrendszer tagjai többnyire pozitívan ítélték meg az együttműködést. Viszont volt, akinek a véleménye egybehangzó volt a Gyermekjóléti Szolgálat véleményével az ellátási területünk egy- egy részét tekintve azzal kapcsolatban, hogy szükséges a jelzőrendszer munkájának erősítése, akár a fenntartó bevonásával is.

A jogszabály értelmében a Gyermekjóléti Szolgálatnak a szakmai tanácskozást követően március 31 ig jelzőrendszeri intézkedési tervet kell készítenie.

Az intézkedési terv tartalmazza:

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- c) az éves célkitűzéseket, és
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

A továbbiakban is fontosnak tartjuk a jelzőrendszeri tagokkal kiépített együttműködés fenntartását, a szakmai tapasztalatok folyamatos megbeszélését, illetve az észlelő és jelzőrendszer erősítését. Ennek érdekében fontosnak tartjuk a jelzőrendszer fontosságának hangsúlyozását, mivel a jogszabály a tagoknak kötelezővé teszi az együttműködést, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében. Szintén szükséges az írásbeli jelzések, - azok formai és tartalmi elemeinek- fontosságának hangsúlyozása, amely nem az eset átadását jelenti a Gyermekjóléti Szolgálat felé, és amelyből több esetben hiányzott a jelzést tevő megtett intézkedése a probléma kapcsán.

Az iskolák részéről újból felmerült az igény prevenciós programok (alkohol, drog, internet, erőszak, szexualitás) szervezésére, lebonyolítására, amelyben a rendőrség hathatós együttműködésére számíthatunk.

Családsegítő Szolgáltatás

Feladata a mentális, életvezetési, szociális gondokkal küzdő személyek, családok segítése. Igényelheti bárki, kiemelten munkanélküli, adósságterhekkel, lakhatási problémákkal küzdő, illetve fogyatékos, krónikus-, pszichiátriai-, szenvedélybeteg személy. Mint a szociális alapellátások a családsegítés igénybevétele is önkéntes alapon történik. Az igénybevételt erőltetni, arra kötelezni senkit nem lehet. A családsegítés térítésmentes szolgáltatás.

A településen a szakmai tevékenységet 2015. évben Simon Valéria családgondozó végezte.

A családsegítő szolgáltatást igénybevevők száma a tárgyévben nem és korcsoport szerint Vonyarcvashegy településen

Sor-szám	Nem, életkor	14-17 év	18-34 év	35-49 év	50-61 év	62 fölött	Összesen
1	Férfi	-	-	-	1	-	1
2	Nő	-	2	3	3	3	11
3	Összesen	-	2	3	4	3	12

Ellátási területen összességében

Sor-szám	Nem, életkor	14-17 év	18-34 év	35-49 év	50-61 év	62 fölött	Összesen
1	Férfi	1	21	40	33	26	121
2	Nő	-	50	86	42	36	214
3	Összesen	1	71	126	75	62	335

A családsegítő szolgálatunkhoz forduló igénybevevők száma az ellátási területünkön az előző évhez képest növekedést mutatott. 2014 évben 318 fő, míg 2015 évben 335 fő kereste meg szolgálatunkat.

A családsegítő szolgáltatás:

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés, életvezetési problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogó felügyelői és a jogi segítségnyújtó szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak, és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató feltérképezi az ellátási területen élő szociális, mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét és személyesen felkeresve tájékoztatást nyújt a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- A családgondozást, vagyis a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást
- Az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- Közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,

- A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdő, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Célja, hogy a családok illetve az egyének szociális és mentálhigiénés problémáik megoldásához megfelelő segítséget kapjanak. A családsegítés sokrétű, komplex segítő szolgáltatás, amelynek keretébe tartozik többek között a család életvitelét hátrányosan befolyásoló okok feltárása és közreműködés azok megszüntetésében; segítő beavatkozás krízishelyzetekben, családi problémák esetén; természetbeni, anyagi és személyes támogatásokról történő tájékoztatás.

A családsegítő szolgáltatás lehet egyszeri szolgáltatás, valamint megállapodás alapján történő rendszeres segítségnyújtás, azaz családgondozás.

A szolgáltatást igénybevevők elsődlegesen hozott problémái Vonyarcvashegy településen

Sor-szám	A probléma típusa	Esetek száma	Ellátási terület
1	Életviteli	7	48
2	Családi - kapcsolati	5	35
3	Családon belüli bántalmazás	-	3
4	Lelki - mentális	6	33
5	Gyermeknevelési	4	21
6	Anyagi	6	57
7	Foglalkoztatással kapcsolatos	4	33
8	Egészségkárosodás következménye	3	20
9	Ügyintézési nehézségekben segítségkérés	8	59
10	Információkérés	8	59
11	Összesen	51	368

A fenti táblázat csak a **családgondozás** alatt álló kliensek hozott problémáit tartalmazza, az alkalmanként szolgálatunkhoz forduló ellátottakét (eseti megkeresés), amely szintén lehet rendszeres már nem, mivel a KSH éves adatfelmérésben az már nem szerepel. A szolgálatunknál ellátási területet tekintve 79 fő volt nyilvántartásban a tavalyi évben, akikkel **állandó gondozottként** voltak rendszeres kapcsolatban a szolgálat dolgozói. Tehát a jelentkező problémák erre a 79 főre vannak vetítve, és ebből jól érzékelhető, hogy minden esetben halmozott problémákkal találkoztunk.

A családgondozás alatt álló ellátottakból 19 fő volt munkanélküli, 37 inaktív, ebből 13 fő nyugdíjas, 23 fő foglalkoztatott.

Az előző évekhez hasonlóan a tartós munkanélküliség miatti a foglalkoztatási nehézség, a családok bevételeinek csökkenése, a lakosság eladósodása, anyagi helyzetének romlása jelentkezett. Rendszeresen jelentkező probléma volt továbbra is a közüzemi díjhátralékok felhalmozódása. Víz, gáz, villanyszámla elmaradások, valamint banki hitelek törlesztési problémái emelkedtek számottevően. A szegénység egyre szélesebb körben jelenik meg. A létfenntartáshoz kapcsolódó kiadások, valamint a közüzemi díjak rendezésének elmaradásaiból következő adóság csapdába került családok sokszor csak az utolsó pillanatban fordulnak segítségért. Ilyenkor legtöbbször csak a közszolgáltatók felé részletfizetési kérelmek, átmeneti segély kérelmek szerkesztésében tudunk segíteni és életvezetési tanácsadással tudunk élni.

Az életviteli, lelki- mentális problémákat leginkább az előzőekben szemléltetett problémák, illetve szenvedélybetegségek az alkoholizmus, okozza. A környezettel való állandó ütközésekben, a társadalmi normák megszegésében, konfliktusokban nyilvánul meg, amely a család működésében súlyos zavarokat okoz. A település általánosságban jó szociális helyzetűnek mondható, de az

előzőekben ismertetett problémákkal szintén érintett. Szolgálatunk feladata a megelőzés is lenne, de sok esetben tényként kell értesülnünk a már kialakult helyzetről, ami a legjobb jóindulattal sem fordítható vissza, csak javítható.

Nagy számban jelent meg az információhiány, és ügyintézés, mely megnehezítette egy-egy család élethelyzetének pozitív változását. A kliensek ügyintézés és információ tekintetében a helyi önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátásokról, jogosultsági feltételekről kérnek információt. A Polgármesteri Hivatalokkal való együttműködés a kliensek érdekében jól működik.

Ezen túlmenően segítséget nyújtunk okiratok pótlásában, szakellátással való kapcsolatfelvételben is. Egyszeri szolgáltatás keretében leggyakrabban információkérés, tájékoztatás, ügyintézésben való segítségnyújtás miatt keresték a kliensek a családgondozót.

A családsegítő tevékenység adatai

A szolgálat forgalmi adatai Vonyarcvashegy településen, és az ellátási területen

Sor-szám	Forgalmi adatok	Vonyarcvashegy	Ellátási terület
1	Éves forgalom	154	2589
2	Tárgyévben a szolgálatnál megfordult kliensek száma	12	335
3	Ebből a szolgálatnál megfordult új kliensek száma	5	91

A családsegítő esetkezelések jellege Vonyarcvashegy településen, és az ellátási területen

Sor-szám	megnevezés	Vonyarcvashegy	Ellátási terület 2015.év
1	Információ	78	1211
2	Ügyintézés	49	1126
3	Segítő beszélgetés	82	1198
4	Tanácsadás	36	521
5	Továbbirányítás	17	175
6	Egyéb	13	682
7	Családlátogatás	42	708
8	összesen:	317	5621

Egyéb tevékenység

A tavalyi év tapasztalatai, hogy egyre nagyobb az igény a természetbeni juttatásokra, ezért folyamatosan részesültek az ellátási területünkön élők a szolgálatunk által összegyűjtött ruha, használt háztartási cikkek, illetve bútor adományokból. A Máltai szeretetszolgálat keszthelyi csoportjával is szoros kapcsolatban állt intézményünk, akiken keresztül többek között élelmiszeradományokat közvetítünk, illetve juttatunk el a rászorulókhöz, mely igény folyamatosan növekszik. Ennek keretében a tavalyi évben hozzávetőlegesen két tonna burgonyát osztottunk szét az ellátási területünkön. A Gyenesdiáson alakult Kézfogás Karitás csoportot is segítette munkatársunk a karácsonyi adománycsomagok szétosztásában. Gyenesdiáson a tavalyi évben is részt vettünk a karácsony előtt megrendezésre kerülő Csillagfény adománygyűjtő programban. Az ott összegyűjtött adományokat az ellátási területünkön élő rászorulóknak osztottunk szét. Ezúton szeretnék köszönetet mondani a település lakosainak a felajánlott adományokért.

Az intézményt érintő változások

Az Országgyűlés 2015. július 6-i ülésén elfogadta az egyes szociális gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvényt. Az elfogadott törvény értelmében a **családsegítés vonatkozásában csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan-egy szervezeti és szakmai egységben működhet 2016. január 1-től. Települési szinten a család és gyermekjóléti szolgálatok, járási szinten a család és gyermekjóléti központok keretében.**

Az önkormányzatoknak, (fenntartónak) 2015. október 31-ig felül kellett vizsgálniuk a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátási módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződést, vagy szerződéseket. A települési önkormányzatoknak 2015. november 30-ig kellett dönteniük a feladatellátás új rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról, és ezen időpontig kérelmezniük kellett a szolgáltatási nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítását. A fenntartó úgy döntött, hogy továbbra is társulás keretében kívánja ellátni a feladatot, amelynek megfelelően az intézményvezető határidőn belül beadta a „működési engedély módosítási kérelmet”. Az intézmény ellátási területe annyiban változott, hogy a Karmacsi Közös Önkormányzati Hivatal tekintetében 2016. évtől Vindornyaszőlősön is az intézményünk látja el a Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatási feladatokat. Felsőpáhok település viszont kivált a társulásból, mivel a Zalacsányi Közös Önkormányzati Hivatal Zalaszentgróttal látta el a továbbiakban feladatot.

Az új feladatmegosztás a következőképpen alakult:

- a **települési önkormányzatok** feladatkörében maradtak a **lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása**. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen.
- a **hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások** biztosítása a **járásszékhely települési önkormányzatokhoz került**. A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a **hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások**, valamint a **speciális szolgáltatások** vonatkozásában **kiterjed a járást alkotó települések lakosságára**.

A fentiek értelmében a szolgálatunknál keletkezett a gyermekeket érintő hatósági intézkedésekkel (védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, utógondozás) kapcsolatos folyamatban lévő eseteket 2016. január 10-ig, a lezárt eseteket január 31-ig át kellett adni a Keszthelyi Család és Gyermekjóléti Központnak, ami határidőn belül megtörtént. **A jogszabályi változás miatt 2016. 01. 01. től a „gyermekvédelmi gondoskodás” keretébe tartozó hatósági intézkedéssel kapcsolatos feladatok a Központ illetékességébe tartoznak. Ezen kívül a fent említett speciális szolgáltatásokat is a központnak kell biztosítania.**

Többek között:

- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat (ami egy állandóan hívható telefonszám a gyermekek súlyos veszélyeztetése esetén),
- jogi tájékoztatásnyújtás és pszichológiai tanácsadás,
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia

Tehát a szolgálatunknál maradtak a „hagyományos családsegítést érintő feladatok, illetve a gyermekeket is érintő gyermekjóléti szolgáltatási feladatok.

A hatósági intézkedésekkel kapcsolatos eseteknél a jogszabályi előírások szerint a szolgálatunknak a továbbiakban is van feladata, mivel a **családnál végzett szociális segítőmunkát a szolgálat családsegítője végzi.**

Továbbá a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatósági intézkedésre.

A jogszabályváltozás többek között az intézményi dokumentációt is érintette, amelyet 2016 januárjára az intézményvezető átdolgozott, hogy zökkenőmentes legyen a szolgálat munkája. A változás az intézmény szakmai létszámát nem érintette, de az intézmény neve Család- és Gyermekjóléti Szolgálatra változott. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás integrációját úgy igyekeztünk végrehajtani, hogy abból az ellátást igénybevevők ne szenvedjenek hátrányt. A továbbiakban is a korábbiakban kialakított rendben biztosítjuk a szolgáltatást. A változások miatt a szakmai munka gördülékenysége érdekében az intézményvezető a dolgozókkal a továbbiakban is heti rendszerességgel, illetve sürgős esetben akár azonnal eszmegbeszéléseket tart az aktuális

esetekkel, felmerülő szakmai dilemmákkal kapcsolatban, illetve bizonyos esetekben aktívan részt vesz az esetek vezetésében, szakmai tanácsokkal segíti a családsegítőket. A dokumentációk vezetésével kapcsolatosan felmerülő problémákat szintén esetmegbeszéléseken belül próbáljuk tisztázni. A jogszabályi előírásoknak megfelelően negyedévente ellenőrzi a családsegítők szakmai dokumentációját, az esetek vezetésének mentetét, feltárja, az esetleges hiányosságokat, azokat megbeszéli az esetgazdával.

Köszönetemet fejezem ki a Zalaszántói Család- és Gyermejjóléti Szolgálat munkáját segítő szakembereknek, Polgármesteri Hivataloknak. Továbbá szeretnénk megköszönni Intézményünkkel szembeni bizalmat, és kérem a beszámoló szíves elfogadását.

Zalaszántó 2016. április 1.

Tisztelettel:

Vass László
Intézményvezető
Családsegítő

Simon Valéria
Simon Valéria
Családsegítő